

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING

för

KONST, SLÖJD OCH HUSHÅLLNING.

N:o 28. } Tryckt hos G. Löwzgren. Göteborg. { 1864.
3 Juli

Konstuttryck.

Fattig (*mesquin*) är en tekning, i hvilken, mästaren har uppehållit sig vid de smärre naturformerna, och åsidosatt de sköna och stora. En tekning är fattig, när den icke framställer den rikedom, som ämnet erbjuder. Executionen är fattig, när den är torr och gjord med en viss rådhäga. Manerret är fattigt, när det är smågtigt, kallt och oelekadt. Hela målningen är fattig, när den är utförd i för liten skala och förläg stil, emot hvad ämnet fordrar, utan könhet och upphöjdt värde.

Elegans är icke skönhet. Den uttrycker en lågre, med det behagliga befryndad idé, som till och med i det mindre efter konstreglor utförda kan åga ett visst företräde. Man säger ej, den Vatikanska Apollo, Mediceiska Venus äro eleganta figurer; snarare kunde man finna någon elegans i Venus Kallipiga. Det tyckes som egenskapen af eleganta figurer tillkommer mera Correggios än Raphaels figurer. — Elegans är icke alldeles motsatsen af styfhet; men den är ännu gemensam med hvad Fransmannen kallar *souplesse* (smidighet) och böjlighet, samt förutsätter densamma. Menges har följaktligen icke bedragit sig, då han säger, att den består i den stora mångfaldigheten af krumma linier och vinklar; ty i denna mångfaldighet består böjligheten af en sväfvande

de kontur, och denna mångfaldighet tyckes utgöra Correggios elegans, eller åtminstone hafva mycket bidragit till densammes frambringande.

Uttänkt säger man i konstspråket om hvarje konststycke, i hvilket reflexion, inbillningsförmåga och naturanlag förenat sig till ämnets utförande.

Slökadt kallas ett konststycke, hvilket konstnären ej äger nog smak att anse för fullbordadt, sedan det erhållit den högsta grad af fullkomlighet, som det möjligen kan få. Detta fel hade Van der Werf, och det blir så mycket mera påtagligt, när man jemförer hans arbeten med dem af Rubens. Han sökte sorgfälligt hvad man kallar det caresserade, men fann det icke, utan råkade i stället falla i en viss, motbjudande vecklighet.

Perlhöns-skövsel.

Ehuru Perlhöns med rätta kunna göra anspråk på namnet af husdjur, emedan deras kött har en förträfflig smak, och deras egg äro en sund föda, samt en enda höna, om man ordentligt efter hvarje värping borttager egget, kan på en sommar lägga 60 egg och deröfver, hafva de likväl ej vunnit synnerlig omvårdnad. Det oaktadt vill man till tjänst för dem, som tycka om dessa artiga kreatur, lemna en och annan upplysning om deras art och sättet att sköta dem.

Perlhönans egentliga stambygd är Afrika, och har hönaderifrån blifvit förd till Europa och Amerika. Hennes utmärkware kännetecken äro, att hufvudet är bart och alldeles fjäderlöst, öfra delen af halsen hoptryckt, hela kroppen beströdd med svartgråa eller askgråa, rundade, symmetriskt ordnade, små perl-

lika fläckar. Hon är till naturen mycket liflig och erolig; trivas väl i sällskap med sitt släkte, men är mot andra tråtgirig och vill i hönsgården gerna hafva öfverbefälet till och med öfver kalkontuppen. I slagsmål är perlhönan vig och ihärdig.

Både för bibehållandet af yttre utseendet och helsan måste Perlhönans vistelseort alltid hållas snygg, och vara försedd med löpstånger, emedan hon ej gerna sofver på marken. Om dagen löpa Perlhönsen på gården, och i trädgården, trivas gerna i sand, hvilken de flitigt kringspida för att finna en del för mat-smältningen tjenliga grusämnen. De gräfvä sig ofta så djupt ner i den, och bada sig deri, att endast hufvudet blir synligt. Kär man ej in dem i hönshuset om aftenen, så flyga de opp i träden för att sätta sig till hvila. Liksom påfoglarna tycka om de höga ställen, och sätta sig om dagen stundom på murar, gårdsgårdar, plank och tak. Om vintern, när kölden är stark, böra de ej få gå ut, ty de tåla lika så litet köld som våta.

De dro ej så flitige som andra höns att sjelfve uppsöka sin föda, och måste därför dagligen matas 2-3 gånger med korn, hvete, vickor eller hirs. I trädgårdarna uppsöka de toröyflar, matkar och myror, och skona ej eller blad och blommor på växter som smaka dem. De äta mera än våra vanliga höns.

Deras värpningstid infaller i Mars och April. Perlhönan lägger 16 till 24 egg, och ofta flera, efter hvarandra, hvilka hon merendels borbärer oah gömmer på något aflägsset ställe. Eggen äro något smärre än vanliga hönsegg, af kritgulsk skal, med inströdda rödbruna små runda fläckar. Sällan kan man af hönan sjelf vänta en god afkomma, utan gör man bäst, att låta en kalkon eller vanlig höna utkläcka eggen, emedan en sådan bättre vårdar kycklingarna. Efter 25 dygns liggetid komma ungarna fram. Dessa fordra en ännu sorgfälligare skötsel, än kalkoner-

na. Man ger dem samma föda som fasaner, nämligen hvitan af hårdkokta egg, fint sönderhackad, och blandar deri petersilia, äfven brännässlor, och hårda i söt mjölk uppblötta semlor. Fläderblomster kunna äfven begagnas i de första 14 dagarna. Derefter kan man gifva dem bohvetegröt, litet egg, ystad mjölk och hvetebröd. Myregg dro en läckerhet för dem, och dernäst smärre insekter. Rörelse är dem nödvändig: annars sjukna de, aftyna och dö. I deras dryck lägger man tid efter annan litet färsk timian, och veronika, äfven ibland något rabarber, för att hindra för starka utödmningar. När de blifvit 6 till 7 veckor gamla, ger man dem hestetli. Hvar afton måste de instängas. Rågmjöl och linfrö blandade med vatten till en välling, äta de äfven ej ogerne. — De dro mycket blottställdes för sår och skorv i hufvudet. Detta botas med påstrykning af osaltadt smör. När kammern utbryter lida de stor plåga i hufvudet, och fordra då närmare tillsyn. När man om våren ser dem sitta ångslige och pjunkige, är sådant ett tecken att de hafva åtit för mycket af insekter och kryp. Man måste då gifva dem grof sand, hirs och roffrö. Hafva de lidit af köld om vintern, förer man dem i ett varmt rum, och låter dem äta bohvete och hampfrö.

Perlhöns uppnå en ålder af 10 till 12 år. — Deras låte är ett skarpt och genomträngande, ofta oärdligt, skrik.

Att förvara Pelsverk från mal.

Engelsmännen bruka det simple medlet att lägga i kistan ett och annat talgjus ibland pelsverket.

Att rengöra Porcellän och Glas.

Det bästa sättet är att taga vasklara, som först krossas, sedan rensas från allt grus, som kunde rispa den fina ytan, och sist pulveriseras. Med detta pulver gnider man Porcellänet eller Glas-et tills det får sin fulla glans.